

ÖNSÖZ

Ege Üniversitesi Sosyoloji Dergisinin değerli okurları, yazarları ve hakemleri, 2018 yılı bahar sayımızı yayınlamış bulunmaktayız. Bir önceki sayımız olan 36. Sayıda, önce yayın aşamasında 3 yazarın makalelerini çekmesi ve yayınlandıktan sonra ise editörlüğümüzün ve yayın kurumumuzun dışında gelişen aksaklıklar nedeniyle, derginin hatalı dağıtımına girmesi ve geri çağrılıp düzeltilerek yeniden dağıtılmasından kaynaklanan sorunlardan ötürü, dergi ekibi olarak oldukça zorlu bir sınav verdik. Ancak bu sınavdan da başarı ile çıkarak, hem 36. sayımızı, hem de şu an elinizde olan 37. sayımızı, ilan ettiğimiz süreler içinde yayınlayarak, yılda 2 sayı olarak ve tam zamanında yayınlanma ile ilgili taahhüdümüzü yerine getirmiş olduk.

Bu sayımızda 5 makale yer alıyor. Niteliğin nicelikten çok daha önemli olduğu düşüncesinden hareketle ve dergimizin yayın ilkelerinden taviz vermemenin kalın dergiler yayınlamaktan daha önemli olduğuna duyduğumuz inançla, bu makale sayısının yeterli olduğu kanaatindeyiz. Birçok derginin, makale başvuru sayılarındaki istikrarsızlık, aday makalelerde yayın ilkelerine uygun olmama ya da hakem değerlendirmesinden geçememe oranının giderek artması gibi sorunlarla yüzleştiği bir zamanda Sosyoloji Dergisi de bu sorunlardan payına düşeni almaktadır.

Ulusal akademik yayıncılığın bugün bir dönüm noktasına geldiğini söyleyebiliriz. Ulusal akademik yayıncılığın geliştirilmesi ile ilgili düzenlemeler diğer akademik dergilerde olduğu gibi, dergimizin de en önemli gündemini oluşturmaktadır. Bu düzenlemeler arasında, dergilerde yayınlanan makalelerin sınıflandırılması konusu da yer almaktadır. Şu an ULAKBİM TR Dizin ve DergiPark Akademik gibi ulusal yayıncılığı ilgilendiren en önemli kurumlar tarafından kabul edilen sınıflandırma, araştırma makalesi ve derleme gibi kategorileri içermektedir. Akademik yükselmelerde, araştırma makalelerinin derleme kategorisindeki makalelere göre daha yüksek statüde görüldüğüne de dikkat çekmek gerekmektedir. Oysa sosyal bilimler laboratuvar çalışmasının çok fazla mümkün olmadığı ve sadece saha çalışmalarının değil, kuramsal araştırmalarında yoğun olarak gerçekleştirildiği alanlardır. Dolayısıyla sadece kuramsal araştırmaya dayanan bir yazı “derleme” statüsünde değerlendirildiğinde, sosyal bilimlerde akademik makale üreten yazarlar açısından bu durum bir dezavantaj oluşturmaktadır. Saha çalışması olmayan, kuramsal çalışmaya dayalı bir makalenin araştırma makalesi olarak nitelendirilememesi ile ilgili bu sorunu ortadan kaldırmak için, dergi editörü olarak, “kuramsal araştırma makalesi” adı altında bir kategori oluşturup, bu çerçevede yer alan makaleleri bu sınıf içerisinde

değerlendirmeyi önermiş bulunmaktayım. Ancak böylesi bir yeni kategori yukarıda bahsi geçen kurumların sınıflandırmasında yer almadığından sorunu ortadan kaldırmaya yetmeyecektir. Bu durumda, ulusal yayıncılıkla ilgili - akademik yükselmeler de dahil- her türlü kriter belirlenirken, sosyal bilimlerin doğa bilimlerinden farklı olan karakteri nedeniyle, farklı bir sınıflandırmanın daha sağlıklı olacağı ile ilgili düşüncemizde ve bu konuyu ilgili kurum ve kuruluşlara iletme konusunda kararlı olmakla birlikte, şimdilik mevcut sınıflandırmayı uygulamanın tek çıkar yol olduğunu belirtmemiz gerekmektedir.

Akademik yükselmelerle ilgili görece bir belirsizliğin yaşandığı bu dönemde, değişen kriterlere uygun akademik puan sağlayabilme kaygısı, birçok yazarı hızlı bir şekilde istenilen kriterlere uygun yazı yazmaya ve istenilen kriterlere uygun puan sağlayan dergilere ivedi bir şekilde bu yazıları göndermeye itmiştir. Dahası bu gelişmelerin getirdiği motivasyonla çok sayıda yeni dergi yayın hayatına girerek, nitelik kaybeden, fakat nicel olarak artan makale başvurularının, bu dergilere dağılmasına neden olmuştur. Hatta bu durum dergiler arasında etik olmayan bir rekabeti de tetiklemiştir. Şöyle ki, bazı yazarlar makalelerini birden çok dergiye gönderebilmekte, olumlu sonuç alınması durumunda, akademik puan açısından getirisi en yüksek olanı tercih etme ya da makalenin kabul edilmemesi olasılığına karşı tedbir amaçlı, alternatif başvuru yapma gibi yolları deneyebilmektedir. Bir önceki sayının önsözünde de ifade edildiği gibi, böyle bir yaklaşım bilimsel ahlakla bağdaşmaz ve mükerrer başvuru yapan makalenin gönderildiği dergilerin editörlerinin, yayın kurullarının, hakem değerlendirmesi yapan hakemlerinin emeğinin de hiçe sayılması anlamına gelir. Ayrıca her dergi önündeki sayı için bir plana ihtiyaç duyar ve dergi ekibi bu plana göre çalışmalarını tamamlamışken, makalenin yazar tarafından çekilmesi dergiyi zor duruma düşürür.

Bütün bunlara rağmen, Sosyoloji Dergisi olarak, ince eleyip sık dokumaktan, nitelikten, yayın ilkelerimizden ve bilimsel ahlaktan ödün vermeden yayın hayatımıza devam etme konusunda kararlıyız. Dergimizin ulusal ve uluslararası dizinlerde taranması yönündeki çalışmalarımız konusunda ise gayretli ve ümitliyiz. Bir derginin önemli dizinlerde yer alması sadece yazıların, yazarların ve hakemlerin nitelikli olmasıyla değil, o derginin ne kadar alıntılı olduğu ve kaynak gösterildiğiyle de yakından bağlantılıdır. Bu konu takdir edileceği üzere, derginin tanınırlığı, okunabilirliği ve erişilebilirliği ile doğru orantılıdır. Dergimiz elektronik dergi olmayıp, çok az sayıda basılmakta ve maalesef kitlelere ulaşmamaktadır. Öte yandan dergimizin Türkiye içinde tanınırlığı ile ilgili bir sıkıntı yoktur. Çünkü E. Ü. Sosyoloji Dergisi, yayın hayatına 31 yıl önce 1987'de başlamış, Türkiye'nin en eski ve köklü akademik dergilerinden biridir. Bir dönem çok sık editör

değişikliği olmasından kaynaklı bazı hatalar, derginin, tarandığı ULAKBİM TR Dizinden çıkarılmasına neden olmuşsa da esasen ULAKBİM tarafından taranan ilk dergilerdendir. Derginin şu anki yönetimi olarak, daha önce her ikisi de ortalama sadece ikişer yıl ve dörder sayı sürmüş, iki eski yönetim döneminde yönetimdeki süreksizliğe paralel olarak ortaya çıkan ve derginin dizinden çıkarılmasına yol açan bütün aksaklıkları, eksiklikleri ve hataları gidermiş bulunmaktayız. Hali hazırda tekrar kabul edilmeyi ve sürecin tamamlanmasını beklemekteyiz. Bunun yanı sıra yukarıda bahsettiğimiz gibi ulusal olarak tanınmış olan, ancak çok fazla erişilebilir olmayan dergimizi ve dergide yayınlanan makaleleri kitlelere ulaştırma konusunda azimliyiz. Derginin sadece ulusal değil, uluslararası olarak tanınabilmesi konusunda da bazı girişimlerde bulunmayı planlamaktayız.

- Bu sayımızdan itibaren ULAKBİM TR Dizin ve DergiPark tarafından kullanılan dergi yayın sınıflandırılması temel alınarak, makalenin sınıfı/kategorisi makale künye bilgisine ve içindekiler sayfasına eklenecektir.
- Bir sonraki sayımızdan itibaren, dergimize bir danışma kurulu eklenmesi planlanmıştır.
- Dergimizin bugüne kadar yayınlanan tüm sayılarının DergiPark'ta arşivlenmesi ve tüm sayıların internet üzerinden erişilebilir olması ile ilgili çalışmalarımıza gelince, dergilerin taranması tamamlanmıştır ve ilk olarak son üç sayının yüklenmesiyle başlanması kararlaştırılmıştır.

Dergimizin amaçları, hedefleri, sorunları gelmiş olduğu nokta ile ilgili bazı bilgi ve değerlendirmeleri sizlerle paylaştıktan sonra, bu sayıda yer alan yazılar hakkında kısaca bilgi vermek istiyorum,

Tuğba Canbulut, Afranur Kısa ve Doğaç Niyazi Özüçelik'in "**Metropolitan Alanda Yoksulluk: İstanbul Kuştepe Mahallesi Örneği**" başlıklı çalışmalarında, İstanbul Kuştepe mahallesinde gerçekleştirilen bir araştırmanın bulgularından hareketle, metropoliten alanlarda yoksulluk olgusu, yoksulluğun nasıl algılandığı, sebepleri, sonuçları, kentsel dönüşüm, gayri resmî-illegal ve resmi/kurumsal olanla ilişkileri temelinde ele almaktadır.

Murat Ünal'ın, "**1960-1990 Yılları arasında Toplumsal Eleştiri Perspektifinden Türk Güldürü Sineması**" başlıklı makalesinde Türk sinemasında güldürünün tarihsel gelişimi, 'güldürü türü, toplumsal dışavurum ve eleştiri', 'tarihsel perspektifte Türk güldürü sineması', 'toplumsal konuların beyazperdede boy

göstermeye başlaması', 'alt-politika biçimleri ve "tiplere" dayalı güldürüler' ve 'kişisel yönetmen üslubunun ve toplumsal eleştirinin belirginleşmesi' olmak üzere 5 başlık altında irdelenmektedir.

Mustafa Demirtaş'ın "**Neoliberalizmde Borç ve Öznellik**" başlıklı yazısında 'borç'un öznenin ahlakı açısından nasıl bir etkiye sahip olduğu, salt bir ekonomik mesele olmayıp, insanların davranışlarını nasıl şekillendirdiği tartışılmaktadır.

İhsan Çetin ve Mehmet Özcan'ın, "**Popülist Siyaseti Besleyen Cemaatleşme ve 'Ötekiler'**" başlıklı makalelerinde, ABD, İngiltere, Fransa gibi ülkeler bağlamında göçmen ve mülteci karşıtlığından beslenen popülist söylem ve bu sürecin toplumsal dinamikleri irdelemekte, küreselleşme, artan uluslararası göç, neo-liberal politikalar, yapısal uyum programlarının getirdiği küresel eşitsizlik, işgücünün değişen niteliği gibi faktörler ele alınmaktadır.

Fatih Kahraman'ın, "**Kesitlerden Topluma Bakabilmek: Georg Simmel Sosyolojisi Üzerine Bir İnceleme Denemesi**" başlıklı yazısında, Simmel sosyolojisinin kaynakları ve kavramları arasındaki ilişki, 'Simmel sosyolojisinin kaynakları', 'Simmel sosyolojisinde toplumu anlamak için başvuru kavramları', Simmel sosyolojisinin referans kavramları: 'toplumsal etkileşim biçimi olarak çatışma, para, dolaylı varlık olarak insan', 'NihilAbertes, OmniPossidentes'den "OmniaHabentes, NihilPosidentes' başlıkları altında incelenmektedir.

Derginin 37'inci, şu anki dergi yönetiminin 6'ıncı sayısını, hazırlanmasında emeği ve katkıları olan, değerli yazarlarımıza, hakemlerimize, yayın kurulumuza teşekkürlerimizle, sosyoloji literatürüne ve bu alanda yapılan çalışmalara katkı sağlaması ümidiyle sizlere sunuyoruz. Bir sonraki sayıda tekrar buluşmak dileğiyle...

Doç. Dr. Göknur Ege
İzmir-Mayıs/2018